

معاونت پژوهش و برنامه ریزی
دفتر طرح و برنامه های درسی

استاندارد شغل و آموزش

کارور تولید خاک پوششی

گروه شغلی کشاورزی (امورباغی و زراعی)

شماره ملی شناسایی شغل

6-27/85/1/1

نظارت بر تدوین محتوا و تصویب : دفتر طرح و برنامه های درسی

شماره ملی شناسایی شغل : ۶-۲۷/۸۵/۱/۱

شروع اعتبار : ۸۸/۶/۱

پایان اعتبار : ۹۳/۶/۱

اعضاء کمیسیون تخصصی برنامه ریزی درسی رشته کشاورزی (امور باغی و زراعی) :

حوزه های حرفه ای و تخصصی همکار برای تدوین استاندارد شغل و آموزش :

انجمن پرورش دهندگان قارچ خوراکی کشور مستقر در استان تهران

فرآیند اصلاح و بازنگری :

آدرس :

تهران - خیابان آزادی ، خیابان خوش شمالی ، نبش نصرت ، ساختمان شماره ۲ ، سازمان آموزش فنی و حرفه ای کشور ، شماره ۲۵۹

دورنگار ۶۶۹۴۴۱۱۷ تلفن ۶۶۵۶۹۹۰۰

تعاریف :

استاندارد شغل :

مشخصات شایستگی ها و توانمندی های مورد نیاز برای عملکرد موثر در محیط کار را گویند در بعضی از موارد استاندارد حرفه ای نیز گفته می شود .

استاندارد آموزش :

نقشه ی یادگیری برای رسیدن به شایستگی های موجود در استاندارد شغل .

نام یک شغل :

به مجموعه ای از وظایف و توانمندی های خاص که از یک شخص در سطح مورد نظر انتظار می رود اطلاق می شود .

شرح شغل :

بیانیه ای شامل مهم ترین عناصر یک شغل از قبیل جایگاه یا عنوان شغل ، کارها ارتباط شغل با مشاغل دیگر در یک حوزه شغلی ، مسئولیت ها ، شرایط کاری و استاندارد عملکرد مورد نیاز شغل .

طول دوره آموزش :

حداقل زمان و جلسات مورد نیاز برای رسیدن به اهداف یک استاندارد آموزشی .

ویژگی کارآموز ورودی :

حداقل شایستگی ها و توانایی هایی که از یک کارآموز در هنگام ورود به دوره آموزش انتظار می رود .

ارزشیابی :

فرآیند جمع آوری شواهد و قضاوت در مورد آنکه یک شایستگی بدست آمده است یا خیر ، که شامل سه بخش عملی ، کتبی عملی و اخلاق حرفه ای خواهد بود .

صلاحیت حرفه ای مربیان :

حداقل توانمندی های آموزشی و حرفه ای که از مربیان دوره آموزش استاندارد انتظار می رود .

شایستگی :

توانایی انجام کار در محیط ها و شرایط گوناگون به طور موثر و کارا برابر استاندارد .

دانش :

حداقل مجموعه ای از معلومات نظری و توانمندی های ذهنی لازم برای رسیدن به یک شایستگی یا توانایی . که می تواند شامل علوم پایه (ریاضی ، فیزیک ، شیمی ، زیست شناسی) ، تکنولوژی و زبان فنی باشد .

مهارت :

حداقل هماهنگی بین ذهن و جسم برای رسیدن به یک توانمندی یا شایستگی . معمولاً به مهارت های عملی ارجاع می شود .

نگرش :

مجموعه ای از رفتارهای عاطفی که برای شایستگی در یک کار مورد نیاز است و شامل مهارت های غیر فنی و اخلاق حرفه ای می باشد .

ایمنی :

مواردی است که عدم یا انجام ندادن صحیح آن موجب بروز حوادث و خطرات در محیط کار می شود .

توجهات زیست محیطی :

ملاحظات است که در هر شغل باید رعایت و عمل شود که کمترین آسیب به محیط زیست وارد گردد.

نام شغل : کارور تولید خاک پوششی

شرح شغل^۱

کارور تولید خاک پوششی شغلی از مشاغل حرفه پرورش قارچ خوراکی است که تهیه مواد اولیه مناسب و انتخاب خاک مناسب، مخلوط کردن با توجه به دقت در تنظیم PH و رطوبت خاک، توانمندی در نحوه پر کردن تونل ها، انجام عملیات پاستوریزه و نگهداری کردن از خاک پوششی از وظائف آن است و با مشاغل مدیر تولید سالن ، قارچ چین ، سرپرست سالن کشت در ارتباط است.

ویژگی های کارآموز ورودی

حداقل میزان تحصیلات : لیسانس کلیه گرایشهای کشاورزی و زیست شناسی و میکروبیولوژی- صنایع غذایی و علوم تغذیه
حداقل توانایی جسمی : سلامت کامل
مهارت های پیش نیاز این استاندارد : -

طول دوره آموزش

طول دوره آموزش : ۵۸ ساعت
- زمان آموزش نظری : ۱۶ ساعت
- زمان آموزش عملی : ۴۲ ساعت
- کارورزی : - ساعت
- زمان پروژه : - ساعت

شیوه ارزشیابی

آزمون عملی: ۷۵٪
آزمون نظری: ۱۵٪
ارزشیابی مشاهده ای : ۱۰٪

صلاحیت های حرفه ای مربیان

- لیسانس مهندسی کشاورزی شاخه باغبانی - یک سال سابقه کار مرتبط و گواهینامه حرفه ای
- لیسانس مهندسی کشاورزی گرایشهای صنایع غذایی، امور دام، زراعت ، اصلاح نباتات، منابع طبیعی - دو سال سابقه کار مرتبط و گواهینامه حرفه ای
- لیسانس زیست شناسی، علوم تغذیه، میکروبیولوژی سه سال سابقه کار- گواهینامه حرفه ای

استاندارد شغل^۲

– شایستگی های^۳ شغلی

ردیف	توانایی ها
۱	توانایی تهیه مواد اولیه
۲	توانایی خرد کردن ، آسیاب کردن و سرنده خاک
۳	توانایی مخلوط کردن مواد
۴	توانایی پر کردن تونل خاک
۵	توانایی پاستوریزه کردن خاک پوششی
۶	توانایی کیسه کردن و انتقال خاک به سالن کشت یا انبار و کنترل موارد بهداشتی
۷	توانایی نگهداری کردن از خاک پوششی
۸	
۹	
۱۰	
۱۱	
۱۲	

استاندارد آموزش
- برگه‌ی تحلیل آموزشی -

	زمان آموزش			عنوان توانایی : توانایی تهیه مواد اولیه
	جمع	عملی	نظری	
	۸	۵	۳	
تجهیزات ، ابزار ، مواد مصرفی و منابع آموزشی	دانش ، مهارت ، نگرش ، ایمنی توجهات زیست محیطی مرتبط			
- بیل - چهارشاخ - فرغون - پیماننه - سکو - چراغ قوه معدنی - PH متر			۲/۵ ۰/۵	دانش : - ویژگیهای خاک مناسب جهت بستر کشت قارچ - انواع روشهای تهیه خاک مناسب
		۲ ۲ ۱		مهارت : - انتخاب خاکهای مناسب از لحاظ خصوصیات فیزیکی و شیمیایی - تنظیم PH , رطوبت (خاک کربنات کلسیم) - برآورد میزان خاک مصرفی مورد نیاز مزرعه
				نگرش : - دقت در تنظیم PH و رطوبت - دقت در انتخاب خاک مناسب - دقت در مخلوط کردن مواد بطور همگن
				ایمنی : - رعایت نکات ایمنی در هنگام کار با ماشین آلات و تاسیسات مربوط
				توجهات زیست محیطی : - دفع صحیح یا حتی الامکان بازیافت ضایعات حاصل از پرورش قارچ خوراکی

استاندارد آموزش
– برگه‌ی تحلیل آموزشی

	زمان آموزش			عنوان توانایی : توانایی، خردکردن، آسیاب کردن و سرند کردن
	جمع	عملی	نظری	
	۷	۵	۲	
تجهیزات ، ابزار ، مواد مصرفی و منابع آموزشی	دانش ، مهارت ، نگرش ، ایمنی توجهات زیست محیطی مرتبط			
- دستگاه میکسر - سرند - دامپر - مینی لودر(باب کت)		۱ ۱	دانش : - ویژگیهای فیزیکی و شیمیایی مختلف خاکها (جذب رطوبت ، EC , PH و بافت ساختمان - ویژگی انواع دستگاههای مربوط به خردکردن و سرند کردن	
		۱/۵ ۱/۵ ۲	مهارت : - خردکردن خاک پوششی در صورت نیاز - سرند کردن خاک پوششی - استفاده از دستگاهها و ماشین آلات آماده سازی خاک	
	نگرش : - دقت در انجام عملیات آماده سازی خاک بطور صحیح			
	ایمنی : - استفاده از لباس کلاه و دستکش ، ماسک ، عینک و چکمه - رعایت نکات ایمنی هنگام کار با دستگاه			
	توجهات زیست محیطی : -			

استاندارد آموزش
- برگه‌ی تحلیل آموزشی -

	زمان آموزش			عنوان توانایی : توانایی مخلوط کردن مواد
	جمع	عملی	نظری	
	۹	۶	۳	
تجهیزات ، ابزار ، مواد مصرفی و منابع آموزشی	دانش ، مهارت ، نگرش ، ایمنی توجهات زیست محیطی مرتبط			
- بیل و میکسر			۱ ۱ ۰/۵ ۰/۵	دانش : - هدف از مخلوط کردن - درصد اختلاط انواع خاک پوششی با ویژگی خاص - دلیل نیاز به تامین رطوبت در انواع خاک (با در نظر گرفتن حفظ ساختمان خاک) - درصد کاربرد ماده تنظیم کننده PH
		۱ ۲ ۱/۵ ۱/۵		مهارت : - برآورد درصد اختلاط - اختلاط مواد اولیه - مهارت در همگن کردن مخلوط بدست آمده - تنظیم رطوبت و افزودن آب به میزان لازم
				نگرش : - دقت در همگنی اختلاط ایجاد شده
				ایمنی : - پوشیدن لباس کار مخصوص ، کلاه و دستکش ، ماسک ، عینک و چکمه
				توجهات زیست محیطی : -

استاندارد آموزش
- برگه‌ی تحلیل آموزشی -

	زمان آموزش			عنوان توانایی : توانایی پرکردن تونل خاک
	نظری	عملی	جمع	
	۳	۸	۱۱	
تجهیزات ، ابزار ، مواد مصرفی و منابع آموزشی	دانش ، مهارت ، نگرش ، ایمنی توجهات زیست محیطی مرتبط			
- مینی لودر - بیل - فرغون - رطوبت سنج			۰/۵ ۱ ۱ ۰/۵	دانش : - عوامل تعیین کننده ظرفیت تونل با توجه به تاسیسات و متعلقات آن - هدف از نصب سنسورها در ضخامت های متفاوت خاک - هدف از تامین میزان رطوبت در خاک به منظور انجام عملیات پاستوریزه - اهمیت کالیبراسیون سنسورها
		۱ ۲ ۲ ۲ ۱		مهارت : - محاسبه ظرفیت تونل - انتقال خاک و پر کردن تونل ها - نصب سنسورها و کالیبراسیون آنها - رفع نواقص احتمالی تجهیزات تونل به ویژه سنسورها و فن ها - گزارش و ارائه به مسئول مربوطه
				نگرش : - دقت در انجام صحیح عملیات پر کردن تونل
				ایمنی : - رعایت نکات ایمنی در حین کار با وسایل برقی و ابزار آلات
				توجهات زیست محیطی : -

استاندارد آموزش
- برگه‌ی تحلیل آموزشی -

	زمان آموزش			عنوان توانایی : توانایی پاستوریزه کردن خاک پوششی
	جمع	عملی	نظری	
	۱۰	۹	۱	
تجهیزات ، ابزار ، مواد مصرفی و منابع آموزشی				دانش ، مهارت ، نگرش ، ایمنی توجهات زیست محیطی مرتبط
			۰/۵ ۰/۵	دانش : - هدف از پاستوریزاسیون - مفهوم پاستوریزاسیون
		۲ ۲ ۱ ۲ ۲		مهارت : - تنظیم تولید بخار جهت کنترل دما در زمان مناسب - استفاده از فن ها با دور مناسب به منظور گردش هوا در تونل - کنترل دمای مناسب در طول مدت گرمایش اولیه و پاستوریزاسیون - خنک کردن خاک پس از پاستوریزاسیون
				نگرش : - استفاده بهینه از انرژی - دقت در تامین دمای لازم به مدت موردنیاز و اطمینان از پاستوریزاسیون کامل
				ایمنی : - رعایت نکات ایمنی هنگام کار با دیگ بخار - استفاده از لباس کار مخصوص ..... - رعایت نکات ایمنی هنگام کار با وسایل الکتریکی
				توجهات زیست محیطی : -

استاندارد آموزش
- برگه‌ی تحلیل آموزشی -

	زمان آموزش			عنوان توانایی : توانایی کیسه کردن و انتقال خاک به سالن کشت یا انبار و کنترل مواد بهداشتی
	جمع	عملی	نظری	
	۵	۳	۲	
تجهیزات ، ابزار ، مواد مصرفی و منابع آموزشی	دانش ، مهارت ، نگرش ، ایمنی توجهات زیست محیطی مرتبط			
- کیسه زن - بیل و فرغون -تانک سم پاش (الکتروموتور)			۱ ۰/۵ ۰/۵	دانش : - اهمیت حفظ فیزیک خاک و اصلاح آن با توجه به استفاده از ابزار مربوط - اهمیت ضدعفونی کردن ابزار در هنگام استفاده از خاک - انواع روشهای پیشگیری از آلودگی ثانویه
		۱/۵ ۱/۵		مهارت : - کیسه کردن خاک های پوششی پاستوریزه شده - چیدمان کیسه ای خاک تولید شده
				نگرش : - دقت در حفظ شرایط فیزیکی و پاستوریزه - دقت در جلوگیری از آلودگی در خاک پاستوریزه شده
				ایمنی : - استفاده از لباس کار مخصوص - رعایت نکات ایمنی در هنگام کار با ماشین آلات
				توجهات زیست محیطی : -

استاندارد آموزش
- برگه‌ی تحلیل آموزشی -

	زمان آموزش			عنوان توانایی : توانایی نگهداری از خاک پوششی
	جمع	عملی	نظری	
	۸	۶	۲	
تجهیزات ، ابزار ، مواد مصرفی و منابع آموزشی	دانش ، مهارت ، نگرش ، ایمنی توجهات زیست محیطی مرتبط			
- سوله - تجهیزات کنترل دما			۱ ۱	دانش : - معیار های موثر بر کیفیت خاک پوششی - هدف از ایجاد شرایط مناسب جهت نگهداری از خاک پوششی
		۲ ۲ ۲		مهارت : - کنترل شرایط محیطی انبار - انجام عملیات تهویه صحیح در انبار - کنترل مدت زمان نگهداری خاک در انبار
				نگرش : - دقت در انجام صحیح انبارداری
				ایمنی : - رعایت نکات ایمنی در هنگام استفاده از ماشین آلات الکتریکی
				توجهات زیست محیطی : -

– برگه استاندارد تجهیزات ، مواد ، ابزار

ردیف	مشخصات فنی	تعداد	شماره
	- PH متر	۱	
	- بیل	۱	
	- بیل و فرغون	۱	
	- بیل و میکسر	۱	
	- پیماننه	۱	
	- تجهیزات کنترل دما	۱	
	- چراغ قوه معدنی	۱	
	- چهار شاخ	۱	
	- دامپر	۱	
	- دستگاه میکسر	۱	
	- رطوبت سنج	۱	
	- سرنده	۱	
	- فرغون	۱	
	- کیسه زن	۱	
	- مینی لودر	۱	
	- مینی لودر (باب کت)	۱	
	-تانک سم پاش (الکتروموتور)	۱	
	- فرغون	۱	

توجه :

- تجهیزات برای یک کارگاه به ظرفیت ۱۵ نفر در نظر گرفته شود .

- ابزار به ازاء هر سه نفر محاسبه شود .

- مواد به ازاء یک نفر کارآموز محاسبه شود .